

УДК 657

НЕОБХІДНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ ЗВІТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ВАЛЕРІЙ МОССАКОВСЬКИЙ,
доктор екон. наук,
Київський слов'янський університет

Висвітлено порядок ведення обліку згідно з МСФЗ для малого і середнього бізнесу, а також можливості створення єдиного масиву звітної інформації для потреб національної економіки. Доведено необхідність перегляду низки нормативних документів.

Ключові слова: інтеграція звітної інформації, міжнародний стандарт фінансової звітності для підприємств малого та середнього бізнесу, облік біологічних активів.

ПОСТАНОВА ПРОБЛЕМИ

Створюючи систему управління національною економікою, кожна країна намагається досягти належного виконання управлінських функцій державними та галузевими органами всіх рівнів і кожним підприємством зокрема.

Для досягнення цього потрібно здійснити чіткий розподіл обов'язків між суб'єктами управління та подальше виконання ними всіх функцій, серед яких чільне місце займають створення й використання інформаційного забезпечення про результати діяльності.

Досвід різних країн свідчить, що досягти цього складно через відмінності побудови економічних відносин, що вже склалися, їх законодавчого закріплення та багатьох інших чинників.

Мета статті – з'ясування, наскільки існуючі нормативні положення ведення бухгалтерського обліку як основи інформаційного забезпечення задовольняють потреби управління економікою України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Порівнюючи системи обліку країн світу (насамперед розвинених) та України щодо їх відповідності потребам органів управління різних рівнів, слід визнати, що найбільші суттєві відмінності стосуються перш за все узагальнення даних про діяльність підприємств конкретної галузі та країни в цілому. Вже не раз зазначалося, що, як правило, на рівні держави це досягається через вибіркове спостереження або через подання звітності всіма підприємствами органам статистики. Вибір підходу до вирішення цього

питання залежить від рішення уряду конкретної країни, але доцільно все-таки дотримуватися думки академіка В. Швиркова [1], який довів, що при вибіркковому обстеженні виникають значні похибки при визначенні узагальнюючих показників. Тому збір даних звітності всіх підприємств, як це робиться в Україні, слід залишити на перспективу.

На перший погляд видається, що перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності дає змогу отримати зведені дані, які відповідають потребам органів управління всіх рангів. Однак при цьому виникає запитання: про які стандарти йдеться? Можна говорити про міжнародні стандарти, затвержені Всесвітньою радою з розробки МСФЗ, Радою при Європейській комісії чи національні положення (стандарти), розроблені на основі міжнародних. До сьогодні всі вони передбачали застосування індивідуальної облікової політики, тому доцільно з'ясувати, яке її значення та вплив на результати діяльності підприємств країни.

Виходячи з того, що МСФЗ застосовують тільки ті підприємства, акції яких уже продаються на фондовому ринку або це передбачається у найближчій перспективі, індивідуальна облікова політика дає змогу через зміни оціночних показників або методики формування відповідних даних довести, що фінансове становище фірми у звітному періоді не змінилося або зміни несуттєві. Тим самим користувачеві доводиться, що становище фірми стабільне або поліпшується, тому акції недоцільно продавати. На нашу думку, саме цим пояснюється виникнення креативного обліку, а також неприпустимість обмеження застосування фірмою індивідуальної облікової політики. Адже через це уряди деяких провідних

країн світу, зокрема США, де зосереджена переважна частина фірм, акції яких продаються на фондовому ринку, відмовилися від застосування МСФЗ. Згідно із Законом Сарбейнса–Окслі – 2002 низка фондових бірж не приймають до продажу акції фірм, які подають звітність згідно з МСФЗ.

Отож доцільно з'ясувати, скільки в Україні підприємств, акції яких продаються на фондовому ринку і заради яких запроваджені міжнародні стандарти, а також як часто відбуваються торги на фондових біржах України. Найважливішим, на нашу думку, є те, з якої країни очікується надходження фінансування на розвиток економіки України і яким шляхом це передбачено здійснювати. Виходячи із тенденцій, які спостерігаються останнім часом, цього очікувати не слід. Тому виникає низка резонних запитань, а саме: чи доцільно застосовувати МСФЗ, чи потрібно поширювати ці стандарти на всі підприємства України, чи передбачено застосовувати МСФЗ при надходженні фінансів з арабських країн тощо? Тобто застосування національних положень, які мало чим відрізняються від міжнародних за наявності індивідуальної облікової політики, ставить під сумнів достовірність зведеної звітності всіх підприємств України. Це потребує досить обґрунтованої перевірки достовірності зібраних даних від статистичних органів. Причин може бути багато, і їх потрібно глибоко вивчати й узагальнювати методикою формування даних зведеної звітності, тим більше, що статистична звітність може досить суттєво відрізнятися від міжнародних і національних стандартів.

Підтвердженням викладеного може слугувати подання сільськогосподарськими підприємствами, які не розглядаються як малі, Звіту за формою 50-с.г., в якому дані про результати діяльності передбачено формувати за методикою, що суттєво відрізняється від тієї, що застосовується при заповненні Звіту про фінансові результати. Для застереження від відмови подання цієї форми через незіставність даних із формою № 2, визначено, що цей звіт визнається як результат статистичного спостереження. Хіба бухгалтерам сільськогосподарських підприємств, які подають форму 50-с.г., від цього стає легше працювати? Вона дає змогу отримати важливу економічну інформацію, проте методика її складання суттєво відрізняється від тієї, яку використовують підприємства інших галузей економіки, а ще більше порівняно з методикою, яка запропонована в МСФЗ 41. По-

дальший розвиток подій засвідчив, що застосування МСФЗ всіма підприємствами можливе при узгодженні звітності для звичайних і малих підприємств. В Україні додатково до міжнародних стандартів розроблено П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого бізнесу», що набуло чинності з 1 січня 2004 р., доцільність якого в подальшому було підтверджено підготовкою відповідного Міжнародного стандарту фінансової звітності для малого і середнього бізнесу (IFRS) (далі – МСФЗ для МСБ) [2].

Цей стандарт істотно відрізняється від усіх інших насамперед тим, що в ньому передбачено застосовувати не індивідуальну облікову політику, а ту, яка рекомендована безпосередньо ним. Зокрема, в п.10.3 зазначено, що якщо цей МСФЗ спеціально розглядає будь-яку операцію чи іншу подію або умову, підприємство має застосувати цей МСФЗ. Але підприємству немає необхідності дотримуватися вимог цього МСФЗ, якщо вплив не буде істотний, а в п. 10.4 уточнюється, що в разі, коли цим МСФЗ не передбачено конкретних вказівок з обліку окремих операцій, подій чи умов, керівництво повинне використовувати свої міркування для розробки і застосування такої облікової політики, яка дає змогу отримати інформацію, що доцільна для користувачів при прийнятті економічних рішень і є надійною.

На нашу думку, вирішення недостатньо висвітлених питань слід покласти на відповідні органи.

Одночасно необхідно підкреслити, що у IFRS зміни в обліковій політиці мають стосуватися тільки подій, які відбулися у минулі звітні періоди, і що такий підхід до постійності облікової політики поширюється лише на зміни, передбачені безпосередньо в цьому МСФЗ. Допускаються зміни в обліковій політиці в разі, якщо підприємство вирішило дотримуватися вимог МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка». Якщо в МСФЗ для МСБ вимоги змінюються, то й мале підприємство має вносити зміни в облікову політику, тобто потрібно вносити зміни, які передбачені лише МСФЗ для МСБ та МСФЗ 39.

До суттєвих відмінностей МСФЗ для МСБ порівняно із П(С)БО 25 слід віднести дуже докладний виклад окремих положень. Загальний обсяг цього стандарту близько 20 друк. арк. Він складається із 35 розділів (156 с.) та глосарію.

Слід визнати, що в цілому стандарт характеризує методикою ведення обліку у малих і середніх підпри-

емствах за окремими ділянками обліку у повній відповідності до окремих стандартів для великих підприємств, що підтверджується складом розділів:

1. Малі і середні підприємства.
2. Концепції та основні принципи.
3. Подання фінансової звітності.
4. Звіт про фінансовий стан.
5. Звіт про сукупний дохід і звіт про прибутки і збитки.
6. Звіт про зміни у капіталі і звіт про прибуток за період та нерозподілений прибуток.
7. Звіт про рух грошових коштів.
8. Примітки до фінансової звітності.
9. Консолідована і окрема фінансова звітність.
10. Облікова політика, оцінки та помилки.
11. Основні фінансові інструменти.
12. Інші фінансові інструменти.
13. Запаси.
14. Інвестиції у асоційовані підприємства.
15. Інвестиції у спільну діяльність.
16. Інвестиційне майно.
17. Основні засоби.
18. Нематеріальні активи за виключенням гудвілу.
19. Об'єднання бізнесу та гудвіл.
20. Оренда.
21. Резерви та умовні події.
22. Зобов'язання і капітал.
23. Виручка.
24. Державні субсидії.
25. Виплати по позиках.
26. Виплати, обґрунтовані акціями.
27. Знецінення активів.
28. Винагорода працівникам.
29. Податок на прибуток.
30. Перерахунок операцій в іноземній валюті.
31. Гіперінфляція.
32. Події після закінчення звітного періоду.
33. Розкриття інформації про пов'язані сторони.
34. Спеціалізована діяльність.
35. Перехід на МСФЗ для підприємств МСБ.

Наведений перелік розділів для МСБ свідчить, що в ньому є певні відмінності порівняно із стандартами для великих підприємств, зокрема відсутні окремі розділи, що стосуються активів для продажу, прибутків на акцію, звітності за сегментами діяльності, проміжної звітності тощо.

Це не означає, що названі розділи зовсім не розглядаються, а пояснюється тим, що до підприємств малого і середнього бізнесу згідно з п.1.2 та п.1.4 МСФЗ для МСБ належать підприємства, які не зобов'язані надавати свою фінансову звітність широкому колу користувачів, але публікують фінансову звітність загального користування для зовнішніх користувачів (власники, які не беруть участі в управлінні бізнесом, існуючі та потенційні кредитори, кредитно-фінансові агентства).

Малі та середні підприємства мають надавати фінансову звітність широкому колу користувачів, якщо їх фінансові інструменти обертаються на фінансовому ринку або підприємство намагається це здійснити, або підприємство є ініціатором відносно активів широкого кола сторонніх осіб, якщо це є одним із видів його основної діяльності, що є типовим для банків, кредитних спілок, страхових компаній, брокерів /дилерів цінних паперів, пайових фондів та інвестиційних банків.

Слід підкреслити (п.1.5 МСФЗ для МСБ), що, подаючи звітність згідно з цим стандартом, підприємство не повинне зазначати, що користується саме цим стандартом, що вважатиметься цілком обґрунтованим.

Відносно активів для продажу, облік яких передбачено МСФЗ 5 «Необоротні активи до продажу та діяльність, що припиняється», треба зазначити, що відповідно до розділу 28 МСФЗ для МСБ не передбачено виділяти в обліку названі активи і відображувати їх у звітності, зокрема у балансі (звіті про фінансовий стан).

Оскільки дія МСФЗ 8 «Операційні сегменти» поширюється тільки на підприємства, акції та інші активи яких продаються на фондовому ринку, а в малому та середньому бізнесі таке явище спостерігається рідко, автори МСФЗ для МСБ запропонували відмовитися від подання звітності про сегменти діяльності. Пунктом 3.25 МСФЗ для МСБ визнано, що цими підприємствами не передбачено подання сегментної інформації, що пояснюється особливістю діяльності цих підприємств і досить рідкими випадками виконання ними подібних операцій.

Узагальнюючи можливі наслідки запровадження стандарту звітності для малих і середніх підприємств з погляду створення умов для поглиблення вивчення стану національної економіки, можна констатувати,

що передбачено впровадити за суттю єдині форми звітності для всіх підприємств, а саме: звіт про фінансовий стан підприємства (баланс), звіт про прибутки і збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про капітал, додатки. На нашу думку, це значно спрощує виконання органами статистики завдань щодо зведення даних по національній економіці. При цьому доцільно подумати про краще узгодження окремих форм та про перегляд окремих національних положень з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, особливо з огляду на особливості законодавчих і нормативних положень в Україні.

Одночасно необхідно звернути увагу на окремі моменти, які значно ускладнили вивчення стану національної економіки. Зокрема, необґрунтованим є те, що розробники МСФЗ для МСБ наполягають на використанні малими підприємствами положень, передбачених МСФЗ 41 «Сільське господарство».

Автор статті є одним із розробників П(С)БО 30 «Біологічні активи» і в подальшому міг би дотримуватися думки щодо доцільності використання нормативного документа у практичній діяльності. Проте перевірка методики визначення фінансових результатів при застосуванні справедливої вартості у сільськогосподарських підприємствах України себе не виправдала.

Автор досить довго шукав причину поширення методики оцінки одержаної продукції за цінами продажу. З'ясувалося, що у п. 34.2 стандарту для малих підприємств зазначено, що підприємство, яке займається сільськогосподарською діяльністю, повинне використовувати модель обліку за справедливою вартістю для обліку біологічних активів, справедлива вартість яких може бути визначена без надзвичайних витрат і зусиль, а для всіх інших біологічних активів – за фактичними витратами. Застосування такої методики оцінки одних і тих самих активів, на нашу думку, зустрічається вперше, тим більше, що поняття легкого чи важкого визначення справедливої вартості активів спірне, адже слід виходити не з цих понять, а із досягнення достовірності даних фінансової звітності.

Причиною застосування такої оцінки сільськогосподарської продукції визнається (п. 34.6б) наявність активного ринку, але не дається пояснення, як це розуміти, зокрема: чи можна вважати, наприклад, ринок вирощеного в Україні зерна активним, чи ні?

Виявилось, що ні, оскільки активним ринком у США вважається біржовий ринок, для якого характерні специфічні умови продажу зерна.

Наведений факт засвідчує, що міняються загальноприйняті умови продажу продукції і відповідно ціни реалізації. В умовах біржової торгівлі умови поставки, як правило, не міняються, але за рахунок торгів можуть підвищуватися ціни. Це свідчить, що сільськогосподарська продукція може бути прирівняна до інших фінансових активів, проте це відбувається лише за наявності біржових торгів. Саме цей факт свідчить, що лише за наявності подібних умов продажу сільськогосподарську продукцію та біологічні активи можна оцінювати за справедливою вартістю, а результат діяльності визначати як результат зміни вартості цих активів в процесі операційної діяльності.

У США вже півтора століття функціонує ринок, що передбачає укладання угоди між фермером та покупцями на поставку певної кількості зерна у конкретному місяці за певною ціною. Для того щоб спростити взаємовідносини між собою, покупець і продавець наймають третю сторону – кліринговий дім, на який покладено обов'язок контролю за дотриманням укладеної угоди. Адже після підписання контракту обидва партнери роблять депозитні внески (маржу) кліринговому дому в певному відсотку як аванс. Особливістю такої угоди є те, що після виконання всіх умов угоди і покупцю, і продавцю повертається раніше сплачений аванс.

Така базова система взаємовідносин при продажу зерна визнає можливим невиконання угоди, але тоді сплачений її порушником аванс перераховується іншій стороні як компенсація можливих втрат. Більш повно і докладно різні варіанти цих взаємовідносин описані у колективній роботі, підготовленій у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» [3].

Саме ті ціни, які передбачені у названій угоді, мають бути використані у бухгалтерському обліку, який повинен вести фермер. Можна припустити, що після відповідного уточнення окремих положень МСФЗ для МСБ може застосовуватися у практиці фермерських господарств США.

Доцільно зазначити, що до цього часу подібного підходу до ведення обліку продукції в цих господарствах не спостерігалось. В роботах, в яких висвітле-

но досвід ведення обліку в США, йшлося про те, що до складу доходів фермер включав лише виручку від продажу продукції [4; 5], а та її частина, яка використана на внутрішньогосподарські потреби (на посів чи на відгодівлю тварин), списується лише в натурі.

На це спрямована вся система обліку, адже зібрані при цьому дані використовують для формування податкової звітності. При цьому можна припустити, що названі роботи опубліковані давно, а в подальшому від цього відмовилися. Безперечно, на це спрямована методика обліку, передбачена МСФЗ 41 «Сільське господарство», адже у поясненнях, наведених у додатку А до МСФЗ 41 [6, с. 96], визначено, що прибуток фермерського господарства є різницею між вартістю виробленого молока та сумою дооцінки тварин основного стада та молодняка і сумою понесених витрат [6, с.98]. Можуть бути незначні припущення, зроблені авторами МСФЗ 41, оскільки на деяких фермах вартість використаного на відгодівлю телят молока може бути включена до складу витрат за цінами продажу або його частка становитиме незначну величину, якщо згідно з прийнятою молочною фермою технологією телят у віці 2–3 днів продають іншим фермерам для подальшого вирощування.

МСФЗ 41 не набув великого поширення у країнах світу, оскільки до цього часу лише кілька країн, у тому числі Україна, привели систему обліку в сільськогосподарських підприємствах у певну відповідність до цього стандарту.

До певної міри аналогічне положення спостерігається в Австралії, але тут оцінку продукції за справедливою вартістю застосовують лише щодо продукції, яка продається.

У країнах Європи застосовують єдину, проте відмінну від МСФЗ 41 методику визначення фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах.

В останні роки в Україні спостерігаються випадки зміни взаємовідносин між фермером та покупцем зерна. Це пояснюється наявністю дрібних фермерських господарств з низьким рівнем технічного оснащення, насамперед відсутністю у підприємця комбайна або умов зберігання зерна тощо. Наслідком такого стану виробничих можливостей зерновиробництва є те, що фермер продає зерно безпосередньо при його вивантаженні із бункера комбайна. Маса та

вологість зерна можуть визначатися безпосередньо за даними спеціальних пристроїв, що є у бункері, або зважуванням не ваговій.

У такому разі фермер передає зерно у власність покупця, тобто відбувається процес реалізації, а до доходу має зараховуватися отримана сума за цінами продажу, враховуючи ПДВ. При цьому оцінка одержаної продукції може здійснюватися за методикою, передбаченою МСФЗ 41 та П(С)БО 30, тобто продукція оприбутковується за справедливою вартістю (цінами продажу) за вирахуванням витрат на продаж і відразу ж продається, що уможливує визначення фактичної суми доходу.

Досвід усіх інших підприємств України засвідчує, що при застосуванні методики обліку врожаю за справедливою вартістю виникає низка спірних положень, про що автор писав раніше у цьому журналі. Разом із тим доцільно навести додатково докази з цього приводу.

По-перше, якщо виходити з положення про необхідність створення єдиного порядку ведення обліку для всіх підприємств різних галузей національної економіки, то треба визнати, що оцінка продукції за справедливою вартістю при її оприбуткуванні означає, що результати діяльності підприємств визначаються за валовою продукцією, чого ніколи не застосовували раніше. Тобто діяльність сільськогосподарських підприємств оцінюватиметься на іншій основі порівняно з іншими галузями, особливо якщо брати до уваги значні перехідні залишки запасів продукції власного виробництва. Крім того, це порушує взаємозв'язок між всіма формами фінансової звітності, адже доходи ферм не відповідатимуть руху грошових коштів, фінансовий стан фермерських господарств буде необґрунтовано завищений порівняно із формою № 2 тощо.

По-друге, в аграрній сфері функціонують обидва типи підприємств (великі і малі), тому застосування єдиної методики обліку продукції приводить до відмови від формування даних звітності за формою 50-сг, а вона має визначальне значення при побудові відносин між сільськогосподарськими, промисловими і торговельними підприємствами та організаціями. При відмові від обліку за прийнятими Методичними положеннями щодо обліку витрат і калькуляції собівартості продукції № 132 порушується вся система управлінського обліку, тим більше він має бути

побудований зовсім на інших засадах порівняно з іншими галузями національного господарства, адже витрати в аграрній сфері діляться на 3 групи залежно від обсягу виробництва.

По-третє, умови реалізації продукції та біологічних активів в Україні дуже суттєво відрізняються від інших країн, зокрема США, де ціни на продукцію, наприклад на зерно, як правило, наперед визначені. В Україні вони можуть змінюватися щотижня, тобто протягом періоду збирання врожаю, тому оцінювати одну й ту саму продукцію за кількома цінами нелогічно, тим більше що зерно, одержане від комбайна, не відповідає вимогам ринку не тільки за якістю, а й за кількістю через необхідність проведення усушки та сортування, а зменшення кількості продукції з цих причин може бути істотним.

По-четверте, тривалість виробництва окремих видів продукції дуже суттєво відрізняється (від кількох днів до кількох років), наприклад вирощування телят залежно від місяця народження може відбуватися протягом чотирьох календарних років, ціни реалізації за живою масою можуть змінюватися багато разів, витрати на одиницю продукції міняються щороку, отож застосовувати оцінку продукції за справедливою вартістю і визначати на цій основі результат діяльності немає підстав.

По-п'яте, перехід на оприбуткування продукції за справедливою вартістю не дає змоги зіставляти результати діяльності сільськогосподарських підприємств із показниками інших галузей національної економіки, що заважає налагодженню належних економічних відносин та визначенню обґрунтованого рівня економіки країни.

Наведені докази свідчать про необхідність перегляду методики ведення обліку у сільськогосподарських підприємствах (їх можна доповнити ще багатьма іншими) та з огляду на той факт, що ні МСФЗ 41, ні МСФЗ для МСБ переглядатися не будуть, оскільки вони відповідають умовам діяльності фермерів США. Особливості функціонування подібних підприємств у інших країнах не цікавлять розробників МСФЗ, що підтверджується застосуванням протягом тривалого часу відмінної методики ведення обліку в країнах Європи.

Належне вирішення цього питання у сільськогосподарських підприємствах України в сучасних умо-

вах ускладнюється. Перепонами при цьому стають три обставини:

1. Досліджувані підприємства не платять податок на прибуток, тому податкові органи не перевіряють обґрунтованість визначення цього показника.

2. У належному вирішенні цього показника мало зацікавлені статистичні органи, адже до цього часу не застосовується єдина методика визначення результатів діяльності всіх сільськогосподарських підприємств, тому якісь відмінності стосовно діяльності підприємств певної галузі не мають суттєвого значення.

3. Політика Уряду України щодо регулювання бухгалтерського обліку в країні повсякчас передбачає застосування міжнародних стандартів, тому вона, на нашу думку, не буде переглядатися. Це підтверджується останнім Меморандумом про співробітництво та координацію дій щодо застосування в Україні міжнародних стандартів фінансової звітності від 24.02.2012 р. Цей Меморандум підписаний керівними органами країни, зокрема Міністерством фінансів України, Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Державною податковою службою України, Державною службою статистики України, Проектом розвитку фінансового сектору (FINREP), Всеукраїнською громадською організацією «Всеукраїнська асоціація бухгалтерів і аудиторів».

Однак все це викликає подив, якщо врахувати одну важливу обставину, а саме: до кого слід звертатися, щоб досягти виконання запропонованих у цьому Меморандумі заходів, адже на практиці відбувається все навпаки. Наприклад, у Міністерстві аграрної політики і продовольства України ліквідували відділ, який мав координувати роботу з методологічних розробок з бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах. Такого не спостерігалося протягом періоду існування Радянського Союзу та незалежності України. Хто відповідатиме за стан обліку в аграрних підприємствах? Чи треба продовжувати застосування П(С)БО 30? Чи потрібно використовувати у фермерських господарствах МСФЗ для МСБ і за яких умов, а тим більше поширювати його на лісове господарство, як це пропонують автори [7],

адже процес вирощування насаджень може тривати століття, а деяких із них – навіть тисячоліття? Наскільки все це відповідає вимогам дослідження стану аграрної сфери України порівняно з іншими галузями економіки, особливо в динаміці? Чи сприятиме застосування МСФЗ поліпшенню управління національною економікою, якщо кожне конкретне підприємство буде вести облік не за єдиною методикою, а так, як вважає за доцільне власник? Однозначної відповіді на всі ці питання не має.

Слід визнати правоту висловлювання Я. Соколо-

ва та А. Терехова про те, що школа американського обліку і аудиту багато дала світу і дасть йому в майбутньому ще більше, але цю школу не можна експортувати в Росію повністю. Чи може російська бухгалтерія стати американською? Ні. А аудит? Тим більше ні [8, с. 248].

Однозначну відповідь мають дати лише бухгалтери і аудитори України виходячи із потреб управління економікою країни, стану законодавчо-нормативної бази, Податкового кодексу та статистичного спостереження.

ВИСНОВКИ

1. Необхідно переглянути всі МСФЗ і МСФО щодо їх узгодження з правовою і нормативною базою України всіх рівнів, насамперед щодо запровадження в обліку справедливої вартості, зокрема в аграрній сфері.
2. Вимагати від Уряду створення органу, який би мав повноваження, аналогічні всім існуючим органам, які відповідають за інформаційне забезпечення всіх рівнів управління країни. Таким органом має бути Комітет з бухгалтерського обліку та аудиту України.
3. Вимагати від усіх урядових установ не допускати скорочення, а тим більше ліквідації підрозділів, які відповідають за стан обліку у підпорядкованих підприємствах і установах.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. **Швырков В.В.** Тайна традиционной статистики запада / В.В. Швырков. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 144 с.
2. **Міжнародний** стандарт фінансової звітності (IFRS) для підприємств малого і середнього бізнесу. – UR: <http://go.iasb.org/IFRS+for+SMES>
3. **Сільське** господарство України: кризи та відновлення; за ред. Штефана фон Крамона – Таубаделя, Сергія Дем'яненка, Арміна Куна. – К.:КНЕУ, 2004. – 207 с.
4. **Дема Д.І.** Оподаткування фермерських господарств США / Д.І. Дема. – Житомир: Полісся, 1999. – 232 с.
5. **Діксхорн Р.В.** Моя книга бухгалтерського обліку фермерського господарства / Р.В. Діксхорн. – К.: Вид-во «Логос», 1998. – С. 38.
6. **Міжнародні** стандарти бухгалтерського обліку 2001: зміни і доповнення; пер. з англ.; за ред. С.Ф. Голова. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2001. – 224 с.
7. **Озеран В.** Методика та організація обліку витрат на підприємствах лісового господарства / В. Озеран, М. Чік // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №4. – С. 31–41.
8. **Соколов Я.В.** Очерки развития аудита / Я.В. Соколов, А.А. Терехов. – М.: ИД ФБК – Пресс, 2004. – 376 с.

Освещены порядок ведения учета согласно МСФО для малого и среднего бизнеса, а также возможности создания единого массива отчетной информации для потребностей национальной экономики. Доказана необходимость пересмотра ряда нормативных документов.

Ключевые слова: интеграция отчетной информации, международный стандарт финансовой отчетности для предприятий малого и среднего бизнеса, учет биологических активов.